

מ"ת 14275/07/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד ג'אבר, מג'די אברהים, מוחמד ג'אבר

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 14275-07-18 ישראל נ' ג'אבר(עצור בפיקוח) ואח'
תיק חיצוני: 63392/2018

בפני	כבוד השופטת חיה זנדברג
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	1. מוחמד ג'אבר (עצור בפיקוח) 2. מג'די אברהים (עצור בפיקוח) 3. מוחמד ג'אבר (עצור בפיקוח)

החלטה

בקשת המשיב 2 ליציאה לחלון "התאוררות".

רקע

- נגד המשיבים תלויים ועומדים כתבי אישום (ת.פ. 14126-07-18, ת.פ. 14164-07-18), במסגרתם מיוחסות להם עבירות של הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ושל שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.
- לפי הנטען בכתבי האישום, ביום 8.2.2018 המשיבים 2-3 הציתו את רכבו של המתלונן ביוזמת המשיב 1 ובשעה שהמשיב 1 (ואחר) מתצפתים. זאת, בשל סכסוך בין משפחתו של המשיב 1 למשפחת המתלונן. לאחר ההצתה, המשיבים 2-3 נמלטו לביתו של משיב 2 וזרקו את בגדיהם (בהתאם להדרכתו של משיב 1). למחרת ההצתה, משיב 3 נסע לרמאללה, ובמהלך שהותו שם באו משיבים 1-2 לבקרו, ומשיב 1 שוחח עם משיב 3 על חקירת המשטרה.
- כתב האישום נגד המשיבים הוגש ביום 5.7.2018. ביום 20.8.2018 החליט בית-משפט זה (כב' השופט אלכסנדר רון) לצוות על מעצרם של המשיבים בפיקוח אלקטרוני, ומאז שוהים המשיבים במעצר כאמור.

הבקשה למתן חלונות ל"התאוררות"

- ביום 11.11.2018 הגיש משיב 2 את הבקשה הנוכחית למתן חלונות ל"התאוררות". משיב 2 ביקש כי יינתנו לו 3 שעות להתאוררות מידי יום נוכח חלופי הזמן מאז מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בדיון שהתקיים בבקשה טען ב"כ משיב 2 כי מהפסיקה עולה שבמקרים מתאימים ניתן לקבוע "חלון להתאוררות" ממעצרו של אדם בפיקוח אלקטרוני, כשלטענתו המקרה הנוכחי מתאים לכך.
- ב"כ המדינה התנגדה לבקשה. ב"כ המדינה טענה כי מהפסיקה עולה שאין מקום להתיר "חלונות התאוררות" לעצורים בפיקוח אלקטרוני, ומכל מקום לא אחרי פרק זמן כה קצר, ועל כן, לעמדתה, דין הבקשה להידחות.

תסקיר המעצר

6. בתסקיר שהוגש ביום 3.1.2019 המליץ שירות המבחן לקבוע למשיב 2 חלונות התאווורות פעמיים בשבוע, בימים ראשון וחמישי, למשך שעתיים בכל פעם בליווי מי מערבי. עוד המליץ שירות המבחן על הטלת צו פיקוח בעניינו של משיב 2, במסגרתו הוא ישתלב בקבוצת עצורי בית בשירות לצורך בחינת דפוסי התנהגות וחשיבה טרם המעצר, ולצורך סיוע בחיזוק גבולותיו ויכולותיו לעמוד בתנאי הפיקוח האלקטרוני. שירות המבחן עמד על מוכנותו של משיב 2 לשיתוף פעולה ועל המצוקה שמשיב 2 חווה בפיקוח האלקטרוני והעריך כי "שהותו בתנאים מגבילים נוקשים מעצימה את קשייו הרגשיים ועל רקע האמור מוגבר הסיכון להפרות בתנאי האיזוק ועל כן אנו מעריכים כי חלון התאווורות ושילוב בפיקוח [שירות המבחן] עשוי לסייע בהפחתת תחושת הלחץ והריקנות".
7. שירות המבחן ציין כי יחידת הפיקוח האלקטרוני דיווחה על מספר הפרות של הפיקוח על-ידי משיב 2. אולם, בשימוע שנערך לו הומלץ על השארתו בפיקוח (באזהרה), משהוברר שמדובר בקלות דעת, שנובעת מכך שמשיב 2 הסתובב לעתים בביתו באזורים שלא הוגדרו כנתונים לפיקוח אלקטרוני.
8. משיב 2 הודיע כי הוא מסכים להמלצות התסקיר. ב"כ המדינה הודיעה כי היא מסכימה להמלצה להעמיד את משיב 2 בפיקוח תוך השתתפות בקבוצה הטיפולית (ככל שילווה בידי מפקח בדרכו ובחזרתו מהקבוצה), אולם היא מתנגדת למתן חלונות להתאווורות. לטענתה, יציאה לחלונות "התאווורות" אינה מתיישבת עם מעצר בפיקוח אלקטרוני, ועם הוראת סעיף 22ד(1)(ג) (2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן - חוק המעצרים). ב"כ המדינה הוסיפה וטענה כי ההפרות שהפר משיב 2 את הפיקוח האלקטרוני מלמדות כי אין ליתן בו אמון, ועל כן אין מקום להתיר לו "חלונות התאווורות".

דין והכרעה

9. בהסכמת הצדדים, אני מצווה על העמדתו של משיב 2 בפיקוח שירות המבחן לתקופה של חצי שנה. במסגרת הפיקוח ישולב משיב 2 בקבוצה הטיפולית, בהתאם להמלצות התסקיר, ובלבד שמשיב 2 ילווה בידי מפקח בדרכו ובחזרתו מהקבוצה.
10. אשר לבקשת משיב 2 להתאווורות יומית: נוכח המלצת התסקיר, ונוכח שאר הטעמים שיפורטו להלן, אני קובעת כי במעצרו של משיב 2 בפיקוח אלקטרוני ייקבעו "חלונות" לצורך התאווורות בימים ראשון וחמישי למשך שעתיים בין השעות 09:30-11:30 בליווי מי ממפקחיו. הצדדים יוכלו להגיש הודעה מוסכמת בדבר שעות אחרות בהן תתאפשר ההתאווורות.
11. סעיף 22ד(1)(ג) לחוק המעצרים קובע את המסגרת המשפטית בענייננו. הסעיף קובע כי מקום בו החליט בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני, יפרט בית המשפט בהחלטתו -
- "(1) פרקי זמן שבהם רשאי המפוקח לצאת ממקום הפיקוח, לתכלית מבין התכליות המנויות בפסקת משנה (2)... אם סבר בית המשפט כי יש מקום לכך, ומצא כי אין במתן אפשרות ליציאה כאמור כדי לסכל את מטרת המעצר בפיקוח אלקטרוני וכי יש דרך סבירה לפקח על המפוקח בזמן חלון הפיקוח.
- (2) חלון פיקוח יכול שיהיה לשם קבלת טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח, פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן... ויכול שיהיה לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר, או לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו".
12. פסיקת בית המשפט העליון פירשה את סעיף 22ד(1)(ג) הנ"ל. נעמוד על הפסיקה שעסקה בחלונות בפיקוח האלקטרוני לצורך התאווורות. בבש"פ 8513/18 **מדינת ישראל נ' אוזיפה** (10.12.2018) דובר בבקשה להארכת תשיעית של מעצר בפיקוח אלקטרוני מעבר ל-18 חודשים. הנאשם הואשם בעבירות של ניהול ארגון פשיעה, סיוע לאחר מעשה במסגרת ארגון פשיעה, סיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה וסחר בסמים. בית המשפט העליון (כב' השופט שטיין) נעתר לבקשה, אך זאת בכפוף לחלונות "התאווורות" לנאשם. כדבריו:

"מעצר המשיב בתנאי הפיקוח האלקטרוני, אשר כוללים חלונות התאווורות שאושרו לו, מאזן נכון בין חירותו תחת חזקת החפות, מחד גיסא, לבין המסוכנות הנשקפת ממנו לנוכח הראיות הקיימות וצרכי המשפט המתנהל נגדו ונגד שותפיו לכתב האישום, מאידך גיסא. לצד זאת, ברצוני להוסיף כי דברים אלה נכונים לזמן הקרוב בלבד וכי בעתיד יהא מקום לשקול, ביחס למשיב זה, את הפעלת הגישה ההדרגתית... כאשר בשלב הראשון יהא מקום לבחון את עמוד 2

הרחבת חלונות ההתאוררות בהתחשב, בין היתר, בגילו של המשיב ובמצבו הבריאותי" (שם, בפסקה 9 להחלטה).

13. בבש"פ 6161/18 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2018) דובר בערר, שהגיש נאשם ששהה במעצר בפיקוח אלקטרוני זמן לא רב, ואשר ביקש כי יותרו לו חלונות להתאוררות. כב' השופט עמית קיבל את הערר באופן חלקי בקובעו לאמור:

"לא חלף זמן רב מאז העורר שוחרר למעצר באיזוק אלקטרוני.

עם זאת, יש לקחת בחשבון כי שהה במעצר משך כשנתיים.

אשר על כן, אני נעתר באופן חלקי לבקשה, במובן זה שהעורר יהיה זכאי 'לחלונות התאוררות' בפיקוח של אחד המפקחים וזאת מדי יום משך שעה וחצי, בין השעות 9.00 עד 10.30 בבוקר".

14. וראו גם בש"פ 5594/18 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלוני (15.8.2018), שם אישר כב' השופט אלרון, בין היתר בשל הנסיבות האישיות של המשיב, "חלונות התאוררות" פעמיים בשבוע במשך שעתיים בכל פעם (המשיב שם היה עצור בפיקוח אלקטרוני לצורך הסגרה בחשד לעבירות מין בקטינים).

15. הנה כי כן, העיון בפסיקה מעלה כי הגם שקביעת "חלונות" בפיקוח האלקטרוני לצורך "התאוררות" אינה עניין שבשגרה, עדיין נתונה לבית המשפט, במקרים מתאימים, הסמכות לקבוע חלונות מעין אלו. בגדרי שיקול דעתו ישקול בית המשפט, מקרה, מקרה, לפי נסיבותיו, את התמשכות המעצר בפיקוח האלקטרוני (וכן משכו של מעצר מאחורי סורג ובריה שקדם לו); את עוצמתו של חשש המסוכנות העולה מהנאשם; ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם. כמו כן, נראה כי כאשר בית המשפט מאשר "חלונות" לצורך התאוררות, הנכון הוא שהחלונות יוגדרו ויוגבלו לפרקי זמן מתוחמים.

16. בהתאם למבחני הפסיקה, אני סבורה כי המקרה הנוכחי מתאים לקביעת חלונות התאוררות, בהתאם להמלצתו של שירות המבחן. משיב 2 שוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני מזה כחמישה חודשים. קודם לכן, שהה משיב 2 במעצר מאחורי סורג ובריה מיום 29.6.2018. בתסקיר מיום 12.8.2018 הוערכה רמת המסוכנות של משיב 2 כבינונית-נמוכה (עמ' 2 לתסקיר. וראו גם התסקיר מיום 19.8.2018). שירות המבחן תיאר בתסקיר מיום 3.1.2019 את מצוקתו הרבה של משיב 2 כתוצאה מהתמשכות המעצר בפיקוח אלקטרוני, ושירות המבחן העריך כי דווקא פתיחת חלונות לצורך התאוררות יהיה בה כדי לסייע למשיב לעמוד בתנאי הפיקוח האלקטרוני. לפיכך, ובהתאם למבחנים שהותוו בפסיקה, המקרה הנוכחי מתאים לקביעת חלונות התאוררות מוגדרים ומתוחמים, כפי שהמליץ שירות המבחן.

17. אשר לטענת המדינה כי נוכח ההפרות, שהפר המשיב את הפיקוח האלקטרוני אין מקום להיעתר לבקשתו: דינה של טענה זו להידחות. שירות המבחן עמד על כך שההפרות נובעות מקלות דעת, בשל כך שמשיב 2 הסתובב לעתים בביתו באזורים שלא הוגדרו כנתונים לפיקוח אלקטרוני. יוער בהקשר זה כי ביום 22.8.2018 - בסמוך לאחר ההחלטה בדבר מעצרו של משיב 2 בפיקוח אלקטרוני - הגיש משיב 2 בקשה ל"הרחבה קלה במתחם האיזוק האלקטרוני". בבקשה נטען כי "היות ומדובר בבית בו נמצאים 8 נפשות... מתעורר לפעמים הצורך במנוחה ושימוש בשירותים והמקלחת בקומה השנייה - ולכן מבוקש הרחבת מתחם האיזוק גם לקומה השנייה". חוות הדעת של יחידת הפיקוח האלקטרוני בעניין התקבלה ביום 13.9.2018 ולפיה "הקומה השנייה לא נקלטת במלואה". מהתסקיר עולה כי חלק הארי של ההפרות של משיב 2 בוצע עד למועד הגשתה של חוות הדעת האמורה. בנסיבות אלו, ונוכח התרשמות שירות המבחן ששקל את נושא ההפרות, לא ראיתי בנושא ההפרות עילה לאי-מתן חלונות "התאוררות" למשיב 2.

התוצאה

18. לפיכך, אני מצווה על העמדתו של משיב 2 בפיקוח שירות המבחן לתקופה של חצי שנה. במסגרת הפיקוח ישולב משיב 2 בקבוצה הטיפולית, בהתאם להמלצות התסקיר, ובלבד שמשיב 2 ילווה בידי מפקח בדרכו ובחזרתו מהקבוצה.

19. כמו כן, אני מורה כי במעצרו של משיב 2 בפיקוח אלקטרוני ייקבעו "חלונות" לצורך התאוררות בימים ראשון וחמישי למשך שעתיים בין השעות 09:30-11:30, בליווי מי ממפקחיו. הצדדים יוכלו להגיש הודעה מוסכמת בדבר שעות אחרות בהן תתאפשר ההתאוררות.

20. על מנת לאפשר למדינה להשיג על החלטתי זו, אם תרצה בכך, חלון האוורור הראשון ייפתח למשיב ביום חמישי, 17.1.2019.

אשר על כן, בקשת משיב 2 לחלונות התאווררות מתקבלת במובן שפורט לעיל.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ט, 10 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.